

---

364. Lena Hallengren (Indlæg)

Ärade president, ärade ledamöter av Nordiska rådet, mina damer och herrar! Nordiska ministerrådet ska härmed presentera ministerrådsförslag om samarbetsprogram för det nordiska jämställdhetssamarbetet för perioden 2019-2022.

Det nordiska jämställdhetssamarbetet inleddes för 44 år sedan. Jämställdhet är i dag ett varumärke för såväl de nordiska länderna som Norden som region. Samtidigt råder det inget tvivel om att vi fortfarande har utmaningar som ett nordiskt samarbete kan bidra till att lösa. De fyra följande åren vill vi satsa på fyra strategiska insatsområden. De fyra är

- framtidens arbetsliv och tillväxt
- det är välfärd, hälsa och livskvalitet
- makt och inflytande
- jämställdhetsarbete med fokus på män och maskuliniteter.

Arbetet ska utgå ifrån att kvinnor och män samt pojkar och flickor inte är enhetliga grupper - såklart. Andra perspektiv såsom bakgrund, funktionsförmåga, ålder, sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck har stor betydelse för träffsäkerhet och för jämställdhet. Vi måste vara medvetna om att jämställdhetsutmaningarna också förändras under livets gång. Arbetet ska också kopplas till FN:s globala hållbarhetsmålsättningar i Agenda 2030.

På framtidens arbetsmarknad måste kvinnor och män ha lika möjligheter. Med fortsatt stora skillnader i uttag av föräldraledighet och i ansvar för barn och hem är det inte så det ser ut i dag, och inte heller så länge utbildning och yrkesval är könsuppdelat. Lika möjligheter för kvinnor och män i arbetslivet är en fortsatt prioriterad fråga, och vi vill särskilt rikta in oss på yrken och branscher som kännetecknar framtidens arbetsmarknad men där kvinnor är underrepresenterade, såsom it, teknologi och entreprenörskap.

Välfärd och hälsa är det andra insatsområdet. Kvinnor och män ska ha lika tillgång till god hälsa, vård och omsorg och ska bemötas på lika villkor i hälso-, sjuk- och äldrevården. Sexuella trakasserier, kränkningar, negativa kroppsideal och stereotypa framställningar av kvinnor och män ska motverkas. I målet hälsa ingår också mäns våld mot kvinnor, liksom prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Jämställd hälsa är ett nytt mål i jämställdhetspolitiken i Sverige och ett nytt insatsområde i vårt gemensamma samarbetsprogram.

De nordiska länderna har genom historien varit en föregångare när det gäller att öka kvinnors representation och främja en jämn könsfördelning. Det gäller både i politiken och på andra arenor där beslut fattas och makt utövas. Trots detta är nämligen makt, ansvar och resurser fortsatt ojämnt fördelat. Inom ramen för insatsområdet makt och inflytande kommer det nordiska samarbetet att arbeta för att förutfattade meningar, stereotypa könsroller, sexism och informella strukturer inte ska begränsa kvinnor och män från att ha samma möjligheter till makt och inflytande.

Vad gäller det fjärde insatsområdet, män och jämställdhet, har det varit en prioritet under det svenska ordförandeskapet och en prioritering som de nordiska länderna delar. Behovet av att inkludera män i jämställdhetspolitiken kommer både av att jämställdhetspolitiken berör män och kvinnor och av att det behövs män och pojkar för att driva det förändringsarbete som det innebär att arbeta för ett jämställt samhälle. I insatsområdet män och jämställdhet ingår att lyfta fram och diskutera föreställningar kring kön som drabbar och begränsar i många fall kvinnor men även män. Att förändra begränsande könsnormer innebär inte bara fördelar för individen utan också vinster för samhället i stort i form av ökad

---

trygghet, förbättrad folkhälsa, minskat våld och förbättrade resultat för pojkar i skolan. Det handlar om att luckra upp den könssegregerade arbetsmarknaden och bredda rekryteringen till offentlig sektor.

Avslutningsvis vill jag tacka utskottet för välfärd i Norden för de värdefulla inspel man kom med i processen med att ta fram samarbetsprogrammet. Utöver att vi i ministerrådet har varit måna om att ta till vara detta goda samarbete har vi fört en dialog med ministerrådets alla sektorer och på ett nationellt plan också involverat civilsamhället.

Jag ska därmed gå vidare till redogörelsen för arbetet med jämställdhet. Nordiska ministerrådet avger årligen en redogörelse till Nordiska rådet för arbetet med jämställdhetsintegrering och för hur de olika ministerråden arbetar för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män samt flickor och pojkar. I år kommer jag inte att redogöra för allt som har gjorts. I stället vill jag, på anmodan, kort ge en bild av hur metoo har behandlats i det nordiska samarbetet och varför jämställdhetsredogörelsen har ett särskilt fokus på detta i år.

Metoo-rörelsen slog till med full kraft under hösten 2017. Den skapade en synlighet för ett omfattande samhällsproblem, och den blev också starten för en global kamp mot föråldrade könsroller och diskriminerande strukturer. De nordiska länderna var inget undantag, och frågan har sedan dess befunnit sig högt upp på agendan. Det har lett till att regeringar, myndigheter och organisationer har vidtagit åtgärder. Metoo-uppropen omfattade hela samhället, och alla sektorer i samhället har ett ansvar att arbeta för att främja jämställdhet och ett samhälle fritt från sexuella trakasserier och våld.

Metoo har också varit en viktig fråga i det nordiska samarbetet. Med utgångspunkt i statsminister Stefan Löfvens initiativ vid Nordiska rådets session i Helsingfors förra året har det svenska ordförandeskapet sett till att metoo har inkluderats i hela programmet under 2018. Det har yttrat sig genom att många ministerråd har valt att genomföra diskussioner om metoo på politisk nivå. Jämställdhetssektorn har bidragit genom att ha en samordnande roll under året. På jämställdhetsområdet har metoo lyfts fram

---

och diskuterats av de nordiska jämställdhetsministrarna vid FN:s Kvinnokommissions möte i New York och vid den internationella konferensen om män och jämställdhet som arrangerades i Stockholm.

Utöver jämställdhetssektorn har ministerråden för kultur, lagsamarbete, arbetsliv, utbildning och forskning samt våra statsministrar haft metoo på dagordningen i samband med möten under det senaste året. Kultursektorn har beslutat om en insats för kunskapsuppbyggande samt strategi- och idéutbyte kring förebyggande arbete mot sexuella trakasserier i kultursektorn. Lagsektorn har beslutat att utarbeta en metoo-handbok om det förfarande som var bäst i de nordiska länderna och åtgärdsmodeller mot sexuella trakasserier. Vidare har jämställdhetssektorns samarbetsorgan Nordisk information för kunskap om kön samlat in och publicerat information om metoos genomslag i Norden samt om lagstiftning mot sexuella trakasserier i Norden. Ett metoo-seminarium med nordiskt-baltiskt deltagande ska också genomföras i Stockholm den 28 november. Inbjudan till den aktiviteten har även skickats till ledamöterna i Nordiska rådet; jag hoppas att många av oss kommer att ses där.

Uppslutningen från de olika sektorerna kring att sexuella trakasserier är en prioriterad fråga visar med tydlighet att det finns en stor beslutsamhet när det gäller att uppnå förändring för att förbättra för kvinnor och flickor i Norden. Vi står enade i att vi vill uppnå ett bättre, mer jämställt och mer rättvist samhälle. Detta vill vi även ta med oss i samarbetet med andra länder och organisationer i form av en stark röst för kvinnors rättigheter, särskilt och specifikt för kroppslig integritet och rättigheter. I det arbetet, kära Nordiska rådet, spelar det nordiska samarbetet en mycket viktig roll.

Puheen numero

364

Laji

Indlæg

Henkilö

[Lena Hallengren](#)

Speaker role

Sveriges ligestillingsminister

Päivämäärä

01.11.18 12:32

Asia

[Ministerrådsförslag om samarbetsprogram inom nordiskt jämställdhetssamarbete 2019-2022](#)